

בית משפט השלום בחיפה

ת"א 14-01-47656 טל נ' אוחנה

תיק חיצוני:

בפני כבוד השופט אפרים צ'יזיק

תובע **חיים טל**
ע"י ב"ע עוה"ד איימצ'ט

נגד

נתבעת **עו"ד ליאורה אוחנה**
ע"י ב"כ עוה"ד גלזר

פסק דין

1

2 .1 תביעה זו היא תביעת רשלנות מקצועית נגד הנתבעת, עורכת-דין במקצועה, בייצוג התובע
3 במסגרת הליכי הגירושין מאשתו הן בבית הדין הרבני האזורי בחיפה והן בבית המשפט
4 לענייני משפחה בחיפה.

5

6 .2 לשיטתו, כתוצאה מהתנהלות הנתבעת שיש בה משום רשלנות במתן השירות והייעוץ
7 המקצועי והתארכות ההליכים נגרמו לו הוצאות עודפות בסך 311,000 ₪. בנוסף, עותר
8 התובע להשבת שכר הטרחה אשר נגבה ממנו. התובע העמיד את תביעתו לצורכי אגרה בלבד
9 על סך של 200,000 ₪.

10

11 **רקע עובדתי**

12

13 .3 התובע פנה בשנת 2008 לנתבעת למען תייצג אותו בהליכים עד לקבלת הגט, איזון רכושי
14 ולרבות בעניין הכתובה.

15

16 .4 ביום 16.4.08 הגיש התובע תביעת גירושין כרוכה לבית הדין הרבני בחיפה, התובע כרך את
17 מזונות האישה פירוק השיתוף ועתר לסעד הצהרתי כי כל צד יהא הבעלים של הזכויות
18 הסוציאליות הרשומות על שמו.

19

20 .5 בתגובה האישה הגישה כנד התובע תביעה הצהרתית לבית המשפט לענייני משפחה בחיפה
21 במסגרתה עתרה להצהיר כי כל הנכסים והזכויות אשר צברו הצדדים המהלך הנישואים
22 משותפים לשניהם בחלקים שווים וכן עתרה להורות על פירוק השיתוף ברכוש המשותף.

בית משפט השלום בחיפה

ת"א 14-01-47656 טל נ' אוחנה

תיק חיצוני:

- 1
- 2 6. ביום 26.5.08 הגישה הנתבעת בשם התובע בקשה לסילוק התביעה בבית המשפט לענייני
- 3 משפחה על הסף. ביום 4.6.08 הגישה האישה תגובה לבקשה זו.
- 4
- 5 7. ביום 11.6.8 נדרש התובע להסביר לביה"ד הרבני במהלך דיון איך הוא מסביר שכל צד ישאר
- 6 עם הזכויות שלו ולא שווה בשווה הכל, שכן העלאת טענה זאת פוגעת לכאורה בכנות כריכת
- 7 התביעות. הנתבעת השיבה לשאלה זו בשם התובע: במסגרת התשובה נטען כי הבעל (התובע
- 8 דכאן) טוען שכל הרכוש הרשום יחולק בחלקים שווים אולם זכויות שצברו הצדדים
- 9 ורשומות ע"ש אחד מבני הזוג, יש לשייך כל אחד לעצמו.
- 10
- 11 8. ביום 7.7.08 ניתנה החלטה של בית המשפט לענייני משפחה בבקשה לסילוק התביעה על
- 12 הסף ושם נקבע, כי כנות הכריכה של ענייני הרכוש בתביעת הגירושין נשללה וזאת לאור
- 13 עתירת התובע לחלוקה לא שוויונית של זכויות אשר נצברו על ידי הצדדים במהלך שנות
- 14 נישואיהם, המעידה לדעת השופטת רחל ברגמן על חוסר תום לב והעדר כנות בכריכת ענייני
- 15 הרכוש בתביעת הגירושין, והדיון הועבר לבית המשפט לענייני משפחה התובע בנוסף חויב
- 16 בתשלום שכ"ט לאשה בסך של 2500 ₪ בגין בקשה זו.
- 17
- 18 9. על החלטה זו הגישה הנתבעת ביום 18.8.08 בקשה לעיון חוזר אליה צירפה החלטה מיום
- 19 2.7.08 של ביה"ד הרבני ולפיה לטענתה קבע ביה"ד כי הסמכות לדון בענייני הרכוש נתונה
- 20 לו ולכן מינה את האקטואר נתן שטרנפלד (להלן המומחה) ע"מ שייתן חו"ד בעניין הרכוש.
- 21
- 22 10. חוות דעת האקטואר: ביום 8.10.09 נערכה ע"י המומחה חו"ד לעניין איזון המשאבים
- 23 שצברו הצדדים מיום נישואיהם ועד ליום 16.4.08. חווה"ד הוגשה לבית המשפט בתאריך
- 24 30.11.09.
- 25
- 26 11. ביום 1.1.10 שלחה הנתבעת מכתב אליו צירפה שאלות הבהרה למומחה. יומיים לאחר מכן
- 27 נערך קדם משפט בפני כבוד השופטת אספרנצה אלון, בדיון זה העלתה הנתבעת את הטענה
- 28 כי חווה"ד מביאה למצב לא סביר ולא הוגן בו האישה ממשיכה לעבוד ובכל זאת מקבלת
- 29 חלק מקצבת התובע ולכן יש לדחות את מועד איזון תשלומי הפנסיה עד לאחר פרישתה.
- 30 בתום קדם המשפט הורתה השופטת על פירוק השיתוף בדירת המגורים; כמו כן אפשרה
- 31 השופטת לכל אחד מהצדדים לפנות למומחה תוך 14 יום ולהשלים מסמכים ואו להגיש לו
- 32 שאלות הבהרה.
- 33

בית משפט השלום בחיפה

ת"א 14-01-47656 טל נ' אוחנה

תיק חיצוני:

12. ביום 11.1.10 השיב המומחה לשאלות ההבהרה שנשלחו ע"י הנתבעת. ביום 7.2.10 שלחה הנתבעת למומחה מכתב אליו צירפה את התייחסותו של רו"ח אברהים עווד לתשובות המומחה לשאלות ההבהרה. במסגרת מכתב זה העלה רו"ח אברהים שורה של טענות והערות המצביעות על טעויות בחו"ד של המומחה.

13. ביום 6.4.10 הגישה הנתבעת תצהיר עדות ראשית מטעם התובע ובמקביל הגישה בקשה למתן הוראות למומחה להשיב על שאלות נוספות. במסגרת התצהיר אשר נערך ביום 31.3.10 הועלו טענות לפגמים בחוות הדעת של המומחה.

14. הנתבעת לא הגישה בקשה לזמן את המומחה לחקירה ותחת זאת הגישה כאמור ביום 6.4.10, יומיים לפני מועד ההוכחות, בקשה נוספת למתן שאלות הבהרה למומחה. בתאריך 8.4.10 התנהל דיון הוכחות, לא זומן המומחה על ידי הנתבעת ולא נחקר על חוות דעתו.

15. בתאריך 26.5.10 ניתן פסק דין של בית המשפט לענייני משפחה, בו קבעה השופטת כי לא נמצא חוסר איזון כזה במצבם הכלכלי של הצדדים המצדיק סטייה מחלוקה שווה של נכסים בני איזון ולכן אין להורות של שינוי בסיס איזון המשאבים בין הצדדים.

16. במסגרת פסק דינה, השופטת אלון התייחסה להתנהלות הנתבעת בכל הקשור לשאלות הבהרה למומחה ולאי זימונו לחקירה נגדית בבית המשפט. השופטת קבעה כי אין לאפשר לתובע להגיש למומחה שאלות הבהרה נוספות בשלב זה קרי, לאחר שנערך מועד הוכחות והוגשו סיכומי הצדדים.

17. השופטת אלון ציינה בפסק דינה כי עמדו לנתבעת זמן די והותר כ-6 חודשים ממועד הגשת חוות הדעת לקיים אחר כללי סדרי הדין למצות את שאלות ההבהרה למומחה מבעוד מועד ו/או לזמנו לחקירה.

טענות הצדדים

רשלנות הנתבעת (הנטענת)

18. לטענת התובע הנתבעת התרשלה בניסוח תביעת הגירושין כאשר דרשה כי כל צד יישאר עם זכויותיו הסוציאליות, כאשר הדבר הוביל לפגיעה בכנות הכריכה ולהעברת הסמכות לבית המשפט לענייני משפחה.

בית משפט השלום בחיפה

ת"א 47656-01-14 טל נ' אוחנה

תיק חיצוני:

- 1 19. התובע הוסיף כי בכך גרמה הנתבעת לסרבול ההליך וכן למצב שהתובע היה מסורב גירושין
2 במשך למעלה מ- 5 שנים, ורק נקיטת הליכים נוספים הביאה לגט המיוחל, אם כי באיחור
3 ניכר.
4
- 5 20. לטענת התובע אילו היה נדון עניין הרכוש במשותף עם תביעת הגירושין בבית הדין הרבני,
6 הדבר היה מונע את הסיטואציה הקשה בה סירבה הנתבעת להתגרש והיא בעצם החזיקה
7 בתובע כבן ערובה לגחמותיה לרבות עוגמת הנפש הרבה והנזקים הנגרמים לתובע עקב כך.
8
- 9 21. לטענתו, הנתבעת התרשלה בכך שלא דאגה לקבל החלטה חד משמעית של ביה"ד אלא
10 הגישה ביום 26.8.08 בקשה דחופה לתיקון ההחלטה של מינוי האקטואר לביה"ד הרבני וגם
11 במסגרתה לא ביקשה הנתבעת לקבל הבהרה חד משמעית ופוזיטיבית כי סמכות השיפוט
12 בתביעה הרכושית נתונה לביה"ד.
13
- 14 22. לטענת התובע, אילו היתה מבקשת הנתבעת לקבל הבהרה פוזיטיבית כזו הדבר היה מונע
15 את העברת הסמכות לבית המשפט לענייני משפחה.
16
- 17 23. התובע מציין כי הנתבעת התרשלה בכך שלא דאגה לשלוח במועד שאלות הבהרה למומחה
18 ולא זימנה אותו לדיון ההוכחות לצורך חקירתו על חוות דעתו, כדי להוכיח לבית המשפט על
19 הטעויות הרבות שבו.
20
- 21 24. התובע מציין כי הנתבעת בחרה לצרף לאחר הגשת הסיכומים מטעמה חו"ד של רו"ח
22 אברהים עודד.
23
- 24 25. כך, לטענת התובע, הנתבעת לא זימנה את המומחה להיחקר על חוות דעתו משום שלא
25 סיים לענות על שאלות ההבהרה שנשלחו אליו. לטענת התובע הנתבעת לא פעלה בהתאם
26 לחובתה המקצועית, ופעלה בחוסר מיומנות ובאופן שעו"ד סביר ומיומן לא היה פועל.
27
- 28 26. עוד לטענת התובע הנתבעת התרשלה בכך שהשמיטה את הטענה בדבר פרק הזמן של
29 שנתיים שבהם חיו בני הזוג בנפרד והעלתה טענה זו רק לאחר הגשת הסיכומים מטעם
30 התובע וזאת על אף שטענה זו הייתה ידועה לה מתחילת טיפולה בתיק, ובכך שלא המליצה
31 לתובע לקבל את אחת מהצעות הפשרה הרבות שהוצעו ע"י בית המשפט לבצע איזון שונה
32 של הזכויות הכספיות לצורך קבלת פתרון לפער שנוצר בתקופת יציאת התובע לגמלאות
33 ועד ליציאת האישה לגמלאות.

בית משפט השלום בחיפה

ת"א 47656-01-14 טל נ' אוחנה

תיק חיצוני:

1
2 27. כמו כן, לטענת התובע הנתבעת התרשלה בכך שעל אף קיומה של פסיקה לפיה כאשר אישה
3 מבקשת חלוקת רכוש, הדבר מהווה עילה לחיובה בגט, נמנעה הנתבעת מלמנף את עצם
4 הגשת התביעה הרכושית ע"י האישה לצורך חיוב האישה בגט. הדבר גרם לכך שהתובע היה
5 מסורב גט במשך למעלה מ- 5 שנים ונאלץ להגיש לצורך כך תביעה נזיקית כנגד האישה,
6 לצורך קבלת הגט המיוחל.

7
8 28. התובע טוען כי צירופם של כל אלה מצביע על התרשלותה של הנתבעת, התרשלות שהיה בה
9 משום אי עמידה בסטנדרט המקצועי המצופה מעו"ד, והתרשלות שהסבה לו נזקים בהיקף
10 של הסכום העודף בו נשא בעת איזון המשאבים. נזקיו הנטענים של התובע בהקשר זה,
11 200,000 ש"ח בגין הפער באיזון המשאבים, 100,000 ש"ח פיצוי בגין התמשכות הליכים
12 לקבלת הגט.

ענייני שכר טרחה

13
14
15
16
17
18 29. התובע טוען כי הנתבעת דרשה בניגוד להסכם שנחתם עמה שכר טרחה נוסף בסך של 6000 ₪
19 לצורך הופעה בדיון הכתובה למרות שמסגרת הסכם שכר הטרחה הייתה אמורה לייצג
20 התובע גם בעניין זה ללא עלות נוספת, ורק עקב הלחץ הרב בו היה נתון התובע הוא הסכים
21 לשלם לנתבעת סכום זה אך משהגיע לדיון הסתבר לו כי במועד זה הנתבעת איננה יכולה
22 להתייצב לדיון ולכן ביקשה לשלוח את המתמחה שלה. התובע טוען כי בתגובה סירב לכך
23 והתעקש כי הנתבעת היא זו שתייצג אותו בדיון, ומשהבין התובע כי הנתבעת אינה מתכוונת
24 להגיע לדיון נאלץ התובע לשכור את שירותיו של עו"ד אחר, שייצגו בעניין הכתובה ושילם
25 לו סך של 8000 ₪ לצורך ייצוגו בהליך זה.

26
27 30. לטענת התובע הנתבעת הפרה כל נורמה מקצועית או אתית ביחסי עו"ד לקוח, הפרה את
28 התחייבויותיה החוזיות כלפי התובע, הפרה את חובות האמון והנאמנות כלפיו ובחרה
29 להתעלם מכל פניותיו של התובע להשבת הכספים שקיבלה כשכ"ט ורק לאחר התערבות
30 אמה של הנתבעת העובדת יחד עמה במשרד, השיבה לו סך של 3000 ₪ בלבד, מתוך אותו
31 סך, ובהתאם דורש כי התובעת תשיב לו סך של 11,000 ש"ח – הסכום העודף ששילם לב"כ
32 נוסף בצירוף התשלום שלא הושב.

33

בית משפט השלום בחיפה

ת"א 14-01-47656 טל נ' אוחנה

תיק חיצוני:

תשובת הנתבעת

- 1
2
3 31. לטענת הנתבעת דין התביעה להידחות שכן עילת הרשלנות לה טוען התובע ללא בסיס.
4
5 32. לטענת הנתבעת התביעה הוגשה בחוסר תום לב ומטרתה היחידה היא לנסות ולקבל החזר
6 שכר הטרחה ששולם לנתבעת עבור עבודתה המקצועית.
7
8 33. לטענת הנתבעת התובע עתר במסגרת תביעת הגירושין כי כל צד יישאר הבעלים של הזכויות
9 הסוציאליות הרשומות על שמו, טענה אשר בגינה נקבע כי הכריכה אינה כנה, ועצם ניסוח
10 העתירה באופן בו נוסחה הייתה על פי דרישה מפורשת של התובע כאשר עצם ההחלטה
11 לפנות לבית הדין הרבני ולהקנות לו סמכות בענייני הרכוש נבעה מלכתחילה מההנחה כי
12 בית הדין הרבני יפסוק בהתאם לדין העברי, לפיו זכויות סוציאליות שייכות למי שצבר
13 אותן.
14
15 34. לטענת הנתבעת, טענתו של התובע לפיה היא לא ביקשה הבהרה חד משמעית ופוזיטיבית
16 היא טענה תמוהה שכן בתאריך 7.7.08 ניתנה החלטת בית המשפט לענייני משפחה
17 במסגרתה נקבעה סמכותו להיזקק לתביעה הרכושית.
18
19 35. הנתבעת טוענת כי העלתה בפני התובע את הצורך בזימונו של רואה החשבון תוך שהבהירה
20 לתובע כי זימונו כרוך בתשלום הוצאות (כשכר עדות) ועקב כך החליט התובע כי די לו
21 בהפניית שאלות הבהרה למומחה ואלו נוסחו ע"י רואה החשבון מטעמו.
22
23 36. לטענת הנתבעת החלטת בית המשפט מתאריך 16.5.10 היא הנותנת לעניין החלטתו של
24 התובע שלא לזמן את המומחה לחקירה משיקולי כספיים. לטענת הנתבעת גם לו נחקר
25 הרואה חשבון אין ביטחון לכך כי היה חוזר בו מחוות דעתו, ותוצאה של חקירת המומחה
26 לא היה בה כדי לשנות מעמדתו של בית המשפט ביחס למסקנה לפיה אין כל הצדקה לסטות
27 מחלוקה שווה של נכנסים בני איזון.
28
29 37. לטענת הנתבעת שעתה לכל פניותיו של התובע קיימה עימו פגישות והגישה בשמו מכתבים
30 ובקשות בהיקף המעל לנדרש זאת מאחר והבינה כי התובע מצוי במצוקה נפשית על רקע
31 החשש מפני איזון זכויות הפנסיה שלו.
32

בית משפט השלום בחיפה

ת"א 14-01-47656 טל נ' אוחנה

תיק חיצוני:

- 1 38. באשר לטענה של הפירוד שבין התובע לאשתו למשך שנתיים הנתבעת העלתה טענה זאת
2 במסגרת כתב ההגנה לתביעה לפירוק שיתוף אשר הוגש בתאריך 20.3.2008, וכן טענה זו אף
3 עולה במסגרת סעיף 5 לתצהיר העדות ראשית של התובע מתאריך 6.4.2008, כך שאין שחר
4 לדברי התובע בהקשר זה.
5
- 6 39. מכתב ההגנה עולה כי בכל הנוגע לשאלות ההבהרה ולאי זימון המומחה לחקירה בבית
7 המשפט, הרי שתוצאה של חקירת המומחה תהא אשר תהא בוודאי לא היה בה כדי לשנות
8 מעמדתו של בית המשפט ביחס למסקנה לפיה אין כל הצדקה לסטות מחלוקה שווה של
9 נכסים בני איזון.
10
- 11 40. הנתבעת מציינת כי אין בסיס לטענות 37+38 לכתב התביעה וודאי שאין ליצור זיקה ישירה
12 בין העובדה כי התובע מסורב גט במשך למעלה מחמש שנים לבין אי העלאת טענות כאלה
13 או אחרות.
14
- 15 41. באשר לטענה כי הנתבעת דרשה מהתובע סך נוסף של 6000 ₪ לצורך הופעה בדיון הכתובה,
16 הנתבעת ציינה כי אינה מחזיקה במסמכי התיק אשר תוכנו נמסר לתובע ומכחישה את
17 האמור באשר היא התנהלה עם התובע על פי הסכמי שכר טרחה ברורים המגדירים את גדרי
18 היצוג. לטענת הנתבעת די בעובדה כי התובע לא מצא לנכון לצרף את הסכמי שכר הטרחה
19 כדי ללמד על חוסר מהימנותו, ובכל מקרה, מאחר ולא ייצגה בנושא זה, השיבה את מחצית
20 הסכום אשר שולם לה.
21
- 22 42. הנתבעת טוענת כי היא בעצמה הודיעה לתובע מבעוד מועד כי לא תוכל להתייצב לדיון
23 שנקבע בעניין הכתובה, והציעה לתובע לבקש לדחות הדיון אלא אם יחפוץ בייצוגו ע"י עו"ד
24 ולא מתמחה כדברי התובע, והתובע העדיף האפשרות השנייה וכך נשלח מטעם הנתבעת
25 עו"ד אלון טמיר שהינו עו"ד המתמחה בתחום המעמד האישי וטיפול בתיקו של התובע יחד
26 עם הנתבעת והיה מצוי היטב בענייניו המשפטיים של התובע. לטענת הנתבעת אינה מחויבת
27 להופיע אישית לדיונים.
28
- 29 43. לטענת הנתבעת, התובע פנה אליה בבקשה להחזר שכר טרחה, היות ובסמוך לאחר תשלום
30 שכר הטרחה עבור היצוג בתיק הכתובה הוא החליט להפסיק את ייצוגה. עקב כך מתוך רצון
31 טוב ולפנים משורת הדין, נאותה להשיב לו חלק משכר הטרחה. הנתבעת מציינת כי התובע
32 מסר לה את הייצוג בתיק הכתובה במועד מאוחר יותר למועד סיום בתיק בבית משפט
33 המחוזי, ולכן נדרש שכר נוסף בהקשר זה.

בית משפט השלום בחיפה

ת"א 47656-01-14 טל נ' אוחנה

תיק חיצוני:

- 1
- 2 44. לטענת הנתבעת, טענתו של התובע בדבר קיומו של מצב עובדתי קיים, בכך שהיה מסורב גט,
- 3 רק מעצם התרשלותה הנטענת מבוססת על מסקנתו המופרכת לפיה, לו פעלה הנתבעת
- 4 באופן אחר, שהיה לכאורה מקנה את סמכות הדיון לבית הדין הרבני, היה עולה בידי
- 5 התובע להביא להסכמתה של אשתו להתגרש. הנתבעת מציינת כי טענה זו חסרת כל היגיון
- 6 הן בהיבט הרציונלי הן בהיבט העובדתי והן בהיבט המשפטי.
- 7
- 8 45. באשר לטענת התובע כי הנתבעת התרשלה בכך שלא דאגה לקבל החלטה חד משמעית
- 9 ופוזיטיבית של ביה"ד לעניין הסמכות, הנתבעת מציינת כי ביה"ד לא יכול היה לדון בשאלת
- 10 הסמכות כיוון שהעניין הובא לפתחו של בית המשפט לענייני משפחה.
- 11
- 12 46. הנתבעת מציינת כי טענה בדבר אי זימון עד אינה יכולה לשמש כשלעצמה עילה לתביעת
- 13 רשלנות כפי שנקבע בפסיקה, ובפועל אין הדבר מעיד דווקא על רשלנות, אלא על הפעלת
- 14 שיקול דעת.
- 15
- 16 47. באשר לפסק הדין שניתן ע"י השופטת אלון, לגישת הנתבעת אין כל עדות להתייחסות כב'
- 17 השופטת בכל הקשור להתנהלות הנתבעת. יתרה מכך, גם אם היה עולה בידי התובע לבסס
- 18 את טענותיו הרי שכל פעולות אלו של הנתבעת הן בבחינת שיקול דעת של עו"ד ואין בכך כדי
- 19 לחייב עו"ד ברשלנות.
- 20
- 21 48. הנתבעת טוענת כי קביעת הנזקים כפי שנקבעו ע"י התובע משוללים כל יסוד; לעניין
- 22 ההפרש בין קביעת האקטואר ביחס להפרש באיזון לבין ההפרש האמיתי (200,000) מציינת
- 23 הנתבעת כי כלל לא נהיר מה הבסיס לחישוב סכום זה, והתובע כלל לא הראה כל חישוב
- 24 שעליו ניתן לבסס הסכום הנתבע; בכל הנוגע לטענת התובע לפיצוי בגין סירוב האישה
- 25 להתגרש אינה סבירה ואינה קשר בין הנתבעת לבין סירוב האישה להתגרש. התובע הגיש
- 26 תביעה נזיקית נגד אשתו בגין סירוב זה ותביעה זו נדחתה, ואין דרך לקשור את הנתבעת
- 27 לשאלות אלה; הנתבעת מוסיפה כי בהתייחס לדרישת התובע להחזר שכר הטרחה,
- 28 ההחלטה לשחרר הנתבעת מייצוג היתה לפי שיקול דעתו של התובע, כאשר נכללה הוראה
- 29 מפורשת בהסכם שכר הטרחה נקבע כי אף וככל שהתובע החליט להפסיק את הייצוג, הוא
- 30 מחויב בתשלום מלוא שכר הטרחה.
- 31
- 32
- 33

בית משפט השלום בחיפה

ת"א 47656-01-14 טל נ' אוחנה

תיק חיצוני:

דיון והכרעה:

49. עסקינן בתביעה לפיצויים והשבת שכ"ט בגין רשלנות מקצועית של עורכת דין.

50. עיקר טענותיו של התובע הייתה כי הנתבעת התרשלה בכך שלא חקרה בחקירה את המומחה מטעם ביהמ"ש לא הפנתה אליו שאלות הבהרה, וכן ששגתה באופן ניהול המשפט.

51. מספר שאלות ראויות להישאל במקרה זה, והן: הם הופרה חובת הזהירות המוטלת על הנתבעת? האם נגרמו לתובע נזקים עקב הפרת חובת הזהירות? האם קיים קשר סיבתי בין הפרת חובת הזהירות לנזקים (קרי, הנזק לא היה נגרם אילולא ההתרשלות)?

החבות החוקית והנזיקית

52. על פי פסיקת בתי המשפט, בתביעות של רשלנות מקצועית נגד עורכי דין נדרש התובע להוכיח כי כל מרכיבי עוולת הרשלנות מתקיימים, דהיינו: חובת זהירות מושגית וקונקרטי, הפרת חובת הזהירות, קשר סיבתי (עובדתי ומשפטי), בין חובת הזהירות לנזק ונזק.

53. על פי המסמרות אשר נקבעו בפסק דין וקנין נ' המועצה המקומית בית שמש ציין בית המשפט כי על מנת לקבוע קיומה של אחריות בעולת הרשלנות יש לבחן מספר שאלות:

54. האחת, האם המזיק חב חובת זהירות לניזוק? תשובה לשאלה זו מצויה במבחן הצפיות (סעיף 36 לפקודת הנזיקין [נוסח חדש]). מבחן זה כולל בחובו שני היבטים. "ההיבט הראשון, הוא ההיבט העקרוני, ובו ניתנת תשובה לשאלה, אם ביחס לסיכון מסויים קיימת חובת זהירות. ההיבט השני, הוא ההיבט הספציפי, ובו ניתנת תשובה לשאלה, אם ביחס לניזוק פלוני, בנסיבותיו של אירוע אלמוני, קיימת חובת זהירות. ההיבט הראשון, עניינו בקיומה או בהעדרה של "חובת זהירות מושגית" ואילו ההיבט השני, עניינו בקיומה או בהעדרה של "חובת זהירות הקונקרטית". השאלה השנייה, המתעוררת בכל תביעת נזיקין, היא, אם המזיק הפר את חובת הזהירות המוטלת עליו, דהיינו: האם הוא סטה מסטנדרט הזהירות המוטל עליו? השאלה השלישית היא, האם הפרת החובה היא שגרמה לנזק.

55. החובה המוטלת על עורך הדין הינה למימונת משפטית ומקובלת, וכן להימנעות ממעשים ו/או מחדלים אשר עורך דין סביר ונבון היה נשמר מפניהם באותן הנסיבות.

בית משפט השלום בחיפה

ת"א 47656-01-14 טל נ' אוחנה

תיק חיצוני:

1
2 .56. בפסיקה הישראלית נקבעה אחריותו של עורך הדין כלפי לקוחות כרחבה יותר מאשר
3 אחריות של בעל מקצוע אחר:

4
5 "על עורך הדין מוטלת החובה לפעול כלפי לקוחו ככל בעל מקצוע מיומן נאמן וזהיר. אולם
6 מעורך דין, מעצם הגדרת תפקידו, דורש המחוקק סטנדרט התנהגות גבוה יותר בכל אחד
7 מהיבטים אלה. סעיף 54 לחוק לשכת עורכי הדין קובע כי במילוי תפקידו יפעל עורך הדין
8 לטובת שולחו בנאמנות ובמסירות.... לעניין זה נקבע, כי "אמונה" פירושה אמת ויושר
9 ו'מסירות' פירושה חריצות ושקיפה דבקות ואדיקות, כשהאינטרס של הלקוח עומד בראש
10 מענייניו ודאגותיו של עורך הדין.
11 (דוד אור- חן, היצג רשלני- אחריות מקצועית עמ' 204-205).

12
13 .57. כשמדובר בבעל מקצוע שהינו עורך דין, חובתו לנהוג בזהירות כלפי לקוחו והיא נובעת הן
14 מעצם מהות תפקידו, הן מהוראות החוק החלות עליו והן מיחס האמון וההסתמכות של
15 לקוחו. ניתן אפוא לומר, שככלל, כאשר מדובר בעורך דין, מתקיימת "חובת זהירות
16 מושגית" שלו כלפי כל מי שנוקק לשירותיו. כיום אין חולק שעורכי-דין חבים בחובת
17 זהירות כלפי לקוחותיהם.

18
19 "עורך-דין חב חובת זהירות והפעלת מיומנות סבירה בטפלו בענייני לקוחו ביעוץ, בייצוג
20 ובכל דרך שהיא. " ע"א 37/86 לוי שרמן, פ"ד מד (4) 446

הפרת חובת הזהירות

21
22
23
24 .58. התרשלות היא סטייה מרמת ההתנהגות של האדם הסביר. האדם הסביר יימנע מהתנהגות
25 הכרוכה בסיכונים שהם צפויים, מחד, ואשר הופכים את ההתנהגות לבלתי סבירה, מאידך.
26 ע"א 2625/02 סילביו נחום, עו"ד נ' רחל דורנבאום, נח (3) 385, 400.

27
28 .59. עיקר טענות התובע מופנות לשלוש נקודות עיקריות:

29
30 (1) לא נקטה בתחילת ההליכים הליכים טקטיים (בגון הקניית סמכות לבית משפט
31 זה או אחר) לא הפעילה שיקול דעת אלא נתנה לתובע לנהל ההליכים ולקבל
32 החלטות מקצועיות אשר התבררו כפוגעניות.
33

בית משפט השלום בחיפה

ת"א 14-01-47656 טל נ' אוחנה

תיק חיצוני:

1 (2) הנתבעת התרשלה בהתנהלות מול חוו"ד האקטואר : לא זימנה את המומחה
2 לחקירה, אלא הגישה בקשה מאוחרת ועקרה שזכתה לביקורת.

3

4 (3) נמנעה מלנקוט בהליכים אשר היו מקצרים את משך הזמן למתן הגט לו ייחל .

5

6 בחירת מקום הדיון ושאלות של סמכות

7

8 60. לאחר בחינת טענות הצדדים, אני סבור כי באספקט של ניהול ההליכים, ניסוח הסעדים
9 המבוקשים ובחירת ההליכים המשפטיים, לא הייתה הפרה של חובת הזהירות מטעם
10 הנתבעת, אלא מדובר היה בשגגה אחת מתמשכת, של הותרת המושכות בידי של התובע
11 באשר לבחירת ההליכים ואופן נקיטתם.

12

13 61. הנתבעת העידה "התובע בצורה חריגה וקיצונית היה מעורב בכל אות ומילה, בכל כתב
14 טענות ולכן כל דבר שנכתב היה לפי דרישתו ונתפר לפי מידותיו..." (עמ' 9 לפרוטוקול שורה
15 15).

16

17 62. איני סבור כי שאלות של נטילת הסמכות, או אופן ניסוח התובענה באופן שמנע נטילת
18 הסמכות על ידי ביה"ד הרבני, יכולות לשמש בסיס לתובענה בעילת רשלנות; אדרבא, עצם
19 העלאת הטענה שנקיטת ההליך בדרך זאת או אחרת (מבחינת הגורם השיפוטי הדין בהליך),
20 יכולה להביא לתוצאה שונה בתכלית, כאשר שאלות הסמכות הינן שאלות שבשיקול דעת
21 של המוסד השיפוטי, על פניה הינה בעייתית; עורך דין אינו יכול להתחייב כי יגרום לכך כי
22 תתקבל החלטה המקנה סמכות לבי"ד זה או אחר, אלא יכול הוא להתחייב להתאמץ עבור
23 לקוחו, כמיטב יכולתו המקצועית.

24

25 63. ומבחינת המאמץ, הבקשות הוגשו, כמיטב יכולתה של הנתבעת, ולא ניתן לראות בכך כי
26 בקשה לא אושרה, כרשלנות של המייצג; הנופך הבעייתי נובע מכך, כי שאלת הסמכות
27 המבוקשת על ידי הנתבעת, לא הוכרעה על ידי הנתבעת, אלא הוכוונה על ידי התובע,
28 ולמעשה, כישלון הרצון לנווט ההליך לערכאה המבוקשת, נובע מדרישת התובע לדרוש שלא
29 יהיה איזון רכושי מלא – ובכך הוכשלה כריכת כל ההליכים להליך בביה"ד הרבני.

30

31 64. הנתבעת, בהגינותה, יש לציין, אישרה כי אכן את כל ההחלטות המהותיות בהקשר זה, קיבל
32 התובע ולא היא; הנתבעת אישרה כי נכנעה להכתבותיו של התובע, קיבלה דרישותיו ונכנעה

בית משפט השלום בחיפה

ת"א 14-01-47656 טל נ' אוחנה

תיק חיצוני:

1 ללחצו לכלול טענות ודרישות שהיה בהן לפגוע במטרה הסופית אותה ביקש לקבל (עמ' 13
2 לפרוטוקול שורה 12).

3
4 65. אני סבור כי מקום שהנתבעת נכנעה לרצון לקוחה, ולא פעלה בדרך המשפטית שסברה
5 כנכונה, חטאה לתפקידה המקצועי והעניקה שירות מקצועי משפטי לקוי, וזאת במענה
6 ללחצים הבלתי פוסקים אשר הופעלו עליה, לטענתה, על ידי התובע. בדין הפנה ב"כ התובע
7 לפסה"ד בע"א (ת"א) 2278/09 קפלן נ' עו"ד סלומון, שם הביע בית המשפט ביקורתו על
8 עורך הדין העושה רצון לקוחו ומוותר על הפעלת שיקול דעתו, ודמה כי הנתבעת הפרה את
9 החובה המקצועית המוטלת עליה, מקום שנכנעה לרצונו של לקוחה, באופן שהכריע את
10 שאלת הסמכות.

11
12 66. בכך, סבורני שהנתבעת אכן הפרה את החובה המקצועית המוטלת עליה, אולם יהא זה
13 בלתי אפשרי לראות ולקשור (מנקודת המבט של קשר סיבתי, משפטי ועובדתי) בין הפרת
14 החובה המקצועית אשר הוטלה על הנתבעת, לנזקים אשר התובע טוען להם. על מנת שתחוב
15 הנתבעת בפיצויו של התובע, לא די כי תנהג תוך הפרת החובות המוטלות עליה, אלא
16 שאילולא הפרת החובה, לא היה נגרם הנזק הנטען; את זאת לא הוכיח התובע.

17
18 67. הנזקים, יש לזכור, נוגעים לחוות דעת האקטואר, אשר הביאה לאיזון משאבים בצורה
19 מסוימת, ולא ראיתי חוות דעת מטעם התובע, שיש בה משום ליצור מציאות אקטוארית
20 אחרת או חלופית, אשר מכוחה היה מתן פסק הדין בבית הדין הרבני מביא לתוצאה אחרת;
21 התובע העלה טענה זאת, כטענה בעלמא, מבלי שהוכיח דבר, וככל שלא הוכח נזק, הרי שאין
22 חבה הנתבעת בשל כך.

ההתנהלות מול חו"ד האקטואר

23
24
25
26 68. בכל הנוגע לחוות דעתו של האקטואר, אני סבור שגם אם טעתה הנתבעת בהחלטתה שלא
27 לחקור את המומחה הרי שמדובר בטעות בשיקול דעת ולא בהתרשלות.

28
29 69. וכפי שמציין הש' בדימוס ג. קלינג בספרו **אתיקה בעריכת דין** עמ' 485: "העובדה שעורך
30 דין קורא או נמנע מלקרוא לעד פלוני, שואל או נמנע מלשאול שאלה פלונית, מבקש או
31 נמנע מלבקש לתקן טענותיו, אינה יכולה כשלעצמה לשמש עילת תביעה בשל התרשלות.
32 החובה המוטלת על עורך דין אינה להציג שאלה מסוימת אלא חובתו לשקול אם לשאול
33 ומה לשאול אם לטעון ומה לטעון. טעות בשיקול הדעת אינה עולה כדי התרשלות."

בית משפט השלום בחיפה

ת"א 14-01-47656 טל נ' אוחנה

תיק חיצוני:

- 1
- 2 70. לעניין ההבחנה בין רשלנות לשיקול דעת, אפנה אל דוד אור- חן, **היצג רשלני- אחריות**
- 3 **מקצועית** עמ' 231 : קשה להבחין בין מקרה הנכנס בגדר של רשלנות- שבגינינו תושט אחריות
- 4 , על עורך הדין לבין מקרה המוגדר כטעות בשיקול דעת שבגינינו לא תושט אחריות.
- 5
- 6 71. לעניין ההבחנה בין רשלנות לטעות בשיקול הדעת נאמר בפסק דין לוי נ' שרמן כלהלן : עורך-
- 7 דין חב חובת זהירות והפעלת מיומנות סבירה בטפלו בענייני לקוחו בייעוץ, בייצוג ובכל דרך
- 8 שהיא. מובן שמידתן של אלה רבה, אם לא החלטית, אך עם זאת לא כל כישלון של עורך-דין
- 9 ייתפס כהפרת החובה, שכן למרות הטלת חובות אלה, שהן רחבות למדי, מכירים עדיין
- 10 בכך, שלא ניתנה תורת עריכת הדין למלאכי השרת ; גם הם עלולים לטעות בשיקול-דעת.
- 11 טעות כזו אין בה כדי לחייב עורך-דין ברשלנות.
- 12
- 13 72. הכלל הוא כי טעות בשיקול דעת המתבררת בדיעבד אינה יוצרת כשלעצמה בסיס לתביעת
- 14 רשלנות. מעבר לכך עורך דין הפועל בתום לב וביושר ועצתו מבוססת היטב ופועלת לטובת
- 15 לקוחו לא יהא אחראי שהוא טועה בשיקול דעתו.
- 16
- 17 73. בפסק דין רוטמן נ' אדרת נפסק כי טעות בתום לב בשיקול דעתו של עורך הדין , בין אם זו
- 18 טעות בחוק או טעות בשיקול דעת אין בה כדי לחייב את עורך הדין ברשלנות... הנאשם טען
- 19 כי סנגורו לא חקר נושאים ולא שאל שאלות מסוימות הנתביעה נדחתה והוגש ערעור . בית
- 20 המשפט העליון קבע :
- 21
- 22 " גם חובת הזהירות וגם חובת המיומנות המוטלת על סנגור בניהול המשפט אינן עולות
- 23 אלא כדי חובה של שיקול דעת לעניין במסגרת הנתונים המשפטיים המהותיים והדיוניים.
- 24 החובה המוטלת על סנגור כלפי לקוחו אינה שלא לטעות בשיקול דעתו, החובה היא
- 25 לשיקול שעתו כמיטב יכולתו וידיעתו."
- 26
- 27 74. אני סבור כי הנתבעת בחרה דרך משפטית, של אי חקירת האקטואר, אלא ניסתה לקעקע
- 28 אותה בדרכים אחרות, בין היתר הגשת בקשה זמן קצר לפני הדיון ; יש לזכור כי מדובר
- 29 בבית המשפט לענייני משפחה, בו סדרי הדין נתונים לגמישות אפשרית, ויתר על כן, קשה
- 30 לומר כי חקירת המומחה הייתה פועלת לטובתו של התובע דווקא - וגם בעניין שבפנינו, לא
- 31 הובאה ראיה או עד אשר מצביעים על תוצאה אחרת ; גם במקרה שבפני, יכול היה התובע
- 32 לזמן את רוה"ח אשר ערך את השאלות אשר הופנו לאקטואר, על מנת להצביע כי אם היה
- 33 נחקר האקטואר הייתה מתקבלת תוצאה אחרת, ובחר שלא להביאו לעדות ; האם הוכיח

בית משפט השלום בחיפה

ת"א 14-01-47656 טל נ' אוחנה

תיק חיצוני:

1 התובע כי פעולה אחרת בהקשר של חווי"ד האקטואר הייתה מביאה לתוצאה אחרת? ודאי
2 שלא.

3
4 75. אותה דרך שבחרה הנתבעת לא צלחה, אולם איני סבור כי מדובר בהתרשלות. וגם אם היה
5 מדובר בהתרשלות; עדיין לא הוכחו שני מרכיבים: הקשר הסיבתי, והנזק.

6
7 76. כדי להצליח בתביעתו זו מוטל על התובע להוכיח בין היתר את הקשר הסיבתי בין מחדלה
8 של הנתבעת (הויתור על חקירת המומחה) לבין הנזק, או במלים אחרות להוכיח כי אילו
9 נחקר המומחה על חוות דעתו, אז הייתה השופטת אלון מחליטה אחרת.

10
11 77. יפים לעניין זה הדברים כפי שנאמרו ב עא 9022/08 אהובה מגורי-כהן נ' עו"ד משה קמר:

12
13 **"תביעת רשלנות נגד עורך דין בגין שאלות ששאל, או שנמנע לשאול, במסגרת דיון בבית**
14 **משפט אינה פשוטה עיונית, ובודאי קשה מאוד להוכחה, וכדי שתתקבל טעונה היא**
15 **מובהקות יתרה. על מנת לקבל את התביעה, על בית המשפט לשים עצמו בנעלי המותב**
16 **אשר דן בתיק שלגביו נטענת הרשלנות, ולבחון באופן היפותטי כיצד היה מתפתח המשפט**
17 **אילו נשאלה השאלה שעורך הדין נמנע מהצגתה לעד. קרי, על בית המשפט להכריע כיצד**
18 **היה העד משיב לשאלה, כיצד הייתה משנה תשובה זו את מערך השיקולים, ובסופו של**
19 **דבר לשער כיצד היה מכריע המותב המקורי בתביעה כמכלול."**

20
21 78. באשר לקושי בהוכחת הקשר הסיבתי בין התרשלותו הנטענת של עורך הדין, לנזק אשר
22 נגרם ללקוח, ראו גם ע"א 989/03 א' חטר-ישי, משרד עורכי דין ואח' נ' יעקב חיננזון, פ"ד
23 נט(4) 796, 811:

24
25 **"בפתח הדיון בסוגיית הרשלנות יש לזכור כי בשיטת המשפט שלנו אין לעורך-הדין**
26 **חסינות מפני תביעות רשלנות לגבי אופן ניהול המשפט... עם זאת עדיין הנטל להוכיח את**
27 **יסודות עוולת הרשלנות הוא על התובע. בהקשר זה על התובע הנטל להוכיח כי אלמלא**
28 **התרשלותו של עורך-הדין תוצאת פסק-הדין הייתה משתנה לטובתו... זהו נטל כבד**
29 **מבחינה ראייתית, שכן כל מי שהתנסה בהליכי משפט יודע כי אין לדעת בוודאות את**
30 **תוצאותיהם של הליכים משפטיים עד למתן פסק-דין חלוט, ואין לדעת כיצד היו נראים**
31 **פני הדברים לו התנהלו ההליכים באופן שונה"**

בית משפט השלום בחיפה

ת"א 47656-01-14 טל נ' אוחנה

תיק חיצוני:

79. לשיטתי, אילו המומחה היה נחקר אין זה מבטיח לתובע כי היה חוזר בו מחוות דעתו ותביעה להפרת איזון המשאבים הייתה מתקבלת, או כי בית המשפט היה משתכנע לסטות מחוות דעתו של המומחה.

80. כאמור לעיל, התובע בעצמו לא זימן את המומחה לעדות במשפט זה על מנת שבא כוח יוכיח בחקירת המומחה את מה שלטענתו החסירה הנתבעת; ייתכן כי באמצעות חקירה של המומחה בשמם זה יכל התובע לנסות ולהוכיח כי אילו היה המומחה נחקר במשפט הקודם היתה נחשפת אולי טעותו לה טוען התובע, התובע לא עשה כך וכשל בהוכחת הקשר הסיבתי בין אי חקירת המומחה לנזק אשר לכאורה נגרם לו. אין לדעת מה היה מעיד המומחה אילו נחקר על חוות דעתו, והאם השופטת אלון היתה משתכנעת כי נפלו טעויות בחוות דעתו ויש לזקוף אותן לזכות התובע.

81. יש לזכור, כי הלכה פסוקה היא שביהמ"ש יאמץ את קביעותיו של המומחה מטעמו, אלא אם קיימות נסיבות כבדות משקל שלא לעשות כן - ע"א 3134/02 עירית רחובות נ' בוטנרו, תקדין עליון 2003 (2) 4019, ובהיעדר טעות בולטת, הנטייה היא שלא לסטות מחוות דעתו של המומחה מטעם ביהמ"ש - ע"א 3056/99 שטרן נ' המרכז הרפואי שיבא, פ"ד נו (2) 936, עמ' 949, כך שמדובר בנטל מוגבר ומורחב, שממילא לא הורם במקרה דנן.

שאלת קבלת הגט, והעיכוב בקבלתו

82. הרכיב המהותי השני בתביעתו של התובע, היה כאמור, טענתו כי משך שנים נאלץ להמתין לקבלת הגט, בשל סרבנותה של אשתו לשעבר; יצוין כי התובענה הוגשה בחודש ינואר 2014, כאשר הגט ניתן בחודש מרץ 2015 (כנטען).

83. אני סבור כי אין כל תוחלת לטענות תובע בהקשר זה; התובע טוען כי אילו הייתה ננקטת טקטיקה אחרת, אשתו לשעבר הייתה מזדרזת ונכנעת לטקטיקה המשפטית ולהליכים הנוספים (לדבריו תביעת הנזיקין אשר הוגשה זירזה את מתן הגט), ומסכימה לגט בשלב מוקדם יותר.

84. ובעניין זה: ראשית, בחירת טקטיקה א' או טקטיקה ב', אינה יכולה להיחשב כרשלנית, מקום שאין ודאות כי בחירה טקטית מסוימת תביא לתוצאה כלשהיא. יכול להיות שאשתו לשעבר של התובע הייתה מתרצה, ויכול להיות, באותה המידה, שהדבר לא היה משפיע עליה. עובדתית, אין ודאות, לא היו עדויות בהקשר זה, ולא הורם הנטל המוטל על התובע.

בית משפט השלום בחיפה

ת"א 47656-01-14 טל נ' אוחנה

תיק חיצוני:

1
2
3
4
5
6
7
8
9
10
11
12
13
14
15
16
17
18
19
20
21
22
23
24
25
26
27
28
29
30
31
32
33

85. לא ברור מדוע סבור התובע ששאלת הגט נתונה הייתה להכרעה של הנתבעת (או אפילו – השפעה), ואין ודאות כי המציאות שסבר התובע כי עתידה להתרחש, אכן הייתה מתרחשת מוקדם יותר. התובע לא הביא כל ראיה בהקשר זה, ונשאר עם ספקולציה בעלמא, עד כדי כך שלא ציין בתצהיריו כי הגט ניתן, ואף הצניע את עובדת מתן הגט, גם כאשר נשאל על כך (עמ' 3 לפרוטוקול שורה 10). התובע כינה זאת "אי מינוף הגשת התביעה הרכושית לחיוב בגט", אולם ה"ממונפת" מאותו הליך, אשתו לשעבר, לא העידה, וכל אשר נותר הוא ספקולציה העומדת לבדה.

86. בהתאם, לא ראיתי לקבל טענות התובע בהקשר זה.

87. ענייני שכר טרחה

88. לפי עדות הנתבעת, בשל קיומם של יחסי חברות עם מכרה של התובע, בחרה לדרוש ממנו שכ"ט מופחת: 7,000 ש"ח עבור ההליך הראשון, 5,000 ש"ח עבור הערעור, 6,000 ש"ח עבור הייצוג בהליך הכתובה (ממנו הושבה מחצית לאחר החלפת הייצוג).

89. התובע דרש בכתב התביעה "החזר שכ"ט בגין תיק הכתובה ותוספת ששולמה לב"כ חדש – 11,000 ש"ח" (סעיף 53 ג' לכתב התביעה), המורכבים מ- 3,000 ש"ח שלא הושבו לו בגין תיק הכתובה, יחד עם 8,000 ש"ח אשר שולמו לעו"ד שכטר בגין ייצוג בהליך זה.

90. לדבריו, הסכים לשלם לנתבעת סך של 6,000 ש"ח עבור הייצוג, אולם כאשר הבין שלא הנתבעת אלא מתמחה ממשרדה ייצגו באותו דיון אשר נקבע, פנה לשכור שירותי עו"ד אחר.

91. המערער טען כי סבור היה שהייצוג בהליך הראשון מול ביהמ"ש המחוזי, כלל את הייצוג בנושא הכתובה. מצאתי לדחות טענה זאת; יש לזכור, שההליך הנוגע לכתובה התרחש מאוחר למועד הערעור לביהמ"ש המחוזי, כך שאין מחלוקת שהייצוג בשלב הראשון הסתיים עם פסק דינה של השופטת אלון; העובדה שבשלב הראשון יוצג התובע תמורת סך של 7,000 ש"ח (לדברי הנתבעת – מחיר מופחת חברי), בהליך משפטי ארוך סבוך ומורכב, ובשלב תיק הכתובה יוצג בידי עו"ד שכטר תמורת 8,000 ש"ח בהליך קצר אשר הסתיים כמעט מיד לאחר שהחל – מלמד כי האמירה שסבור היה שהכל נכלל בתשלום הראשוני, הינה טענה ריקה מתוכן.

בית משפט השלום בחיפה

ת"א 14-01-47656 טל נ' אוחנה

תיק חיצוני:

92. אני סבור כי מקום שהנתבעת העניקה ייעוץ משפטי בנוגע לכתובה, התכוננה לדיון או הכינה עובד משרדה לייצג התובע בדיון, לא הייתה מוטלת עליה חובה להשיב מלוא הכספים אשר שולמו לה בגין הליך זה, וקיוזו תשלום בסך 3,000 ש"ח עבור הייעוץ, נראה בהחלט סביר בעיני; בכל הנוגע לדרישה לשתלום הסכום אשר שולם לעו"ד שכטר, ברי כי לא ניתן לשעות לאמור, מקום שהתובע ממילא נזקק לייעוץ ולייצוג בהקשר זה; האם הוא סבור שעל הנתבעת לממן ייצוגו עבורו לא שילם לה?

93. בהתאם, גם הדרישה ברכיב זה, אינה ראויה להיענות בחיובה של הנתבעת.

ומילה נוספת בהקשר לנזקים

94. בשולי הדברים, מצאתי לציין כי גם אם הייתי מגיע למסקנה כי התובע הוכיח שנגרמו לו נזקים עקב הפרת חובת הזהירות המוטלת על הנתבעת, עדיין דינה של התובענה היה להידחות.

95. סבורני כי הגם שהתרשלות אפשרית הייתה במקרה זה, הרי שהנסיבות הספציפיות של מקרה זה מתאימות לפטור את הנתבעת מחבות לפצות את התובע, קרי, גם בהתקיימות כל יסודות עוולת הרשלנות, כאשר נבחנת שאלת הסעדים – אין זה מוצדק להעניק הסעד המבוקש.

96. סעיף 65 לפקודת הנזיקין (נוסח חדש) קובע: **"נתבע שגרם לנזק באשמו, אלא שהתנהגותו של התובע היא שהביאה לידי האשם, רשאי בית המשפט לפטור אותו מחבותו לפצות את התובע או להקטין את הפיצויים ככל שבית המשפט יראה לצודק"**.

97. אביא בהקשר זה מדברי ביהמ"ש העליון (מפי כב' הש' י. עמית) בע"א 8684/11 אלקיים נ' עיזבון המנוח ניב יבור (ניתן ביום 25.6.2014):

"כאשר בהתנהגות הנתבע על פי סעיף 65 עסקינן, בית המשפט יכול להפחית את שיעור הפיצויים ואף לפטור כליל מחובת הפיצוי מקום בו התנהגות הניזוק הביאה סיבתית לאשמו של המזיק. סעיף זה מכוון למקרה מיוחד בו הביאה התנהגותו של הניזוק לאשמו של המזיק, שגרם בתורו לנזק (יצחק אנגלרד, אהרן ברק ומישאל חשין דיני הנזיקין: תורת הנזיקין הכללית 273-274 (גד טדסקי עורך, 1976) (להלן: דיני נזיקין)). הסעיף מרחיב אפוא את האפשרות להתחשב בהתנהגותו של הניזוק לשם הפחתת הפיצויים... בהתאם,

בית משפט השלום בחיפה

ת"א 14-01-47656 טל נ' אוחנה

תיק חיצוני:

1 קבע בית משפט זה כי שעה שהתובע נהג באופן קנטרני ובכך גרם בפועל למעשה העוולה
2 של הנתבע, יהיה בכך צידוק לשלילת הפיצויים או להפחתתם (ראו: ע"א 668/71
3 מורגנשטרן נ' דימנשטיין, [פורסם בנבו] פ"מ כו(2) 841, 844 (1972)).
4

5 98. ולסיכומה של נקודה: התובע דחק הנתבעת שלא להפעיל שיקול דעתה, גרם לה לנקוט דרך
6 משפטית שאינה מקובלת עליה, התערב בכל פסיק ובכל נקודה, הפעיל עליה לחץ בלתי
7 פוסק, וכאשר נתברר לו שדרכו כשלה, מפנה הוא האצבע המאשימה כלפי מי שנכנע
8 לתכתיביו. נסיבות שכאלה, תרמו גם תרמו לעוולה הנתבעת ולתוצאה הסופית, ובכל מקרה,
9 גם אם היה מוכח קשר סיבתי, עדיין היה בכך לשלול הפיצוי מאת התובע.
10

סוף דבר

11
12
13 99. התרשמתי כי התובע מסרב לקבל את החלטת השופטת אלון ומנסה להפוך אותה בתביעה זו
14 תוך היאחזות בלתי מוצדקת בטענתו כי הנתבעת התרשלה בייצוגו באופן שגרם לו לנזק.
15 בהחלט אני סבור כי בחלקים מהתנהגות הנתבעת, יש אלמנטים של רשלנות, מקום
16 שהותירה את מושכות ההליך בידי התובע, נענתה ונכנעה לפעילותו שהתרשמתי שהייתה
17 אגרסיבית (הנתבעת כינתה התנהגות זאת כאובססיבית) מאוד, והתבטאה בעשרות פגישות
18 ושיחות טלפוניות, ובכך סטתה הנתבעת מן הסטנדרט המקצועי הראוי.
19

20 100. כאשר עו"ד מוצא עצמו נדרש לפעול בניסוח והגשת כתבי טענות שאינם עולים
21 בקנה אחד עם ההתנהלות המקצועית המצופה ממנו או לפעול בניגוד לשיקול דעתו
22 המקצועית, עליו לשקול באם להתפטר מייצוג או לכל הפחות להתריע בכתב בפני לקוחו כי
23 עמידתו על נקיטת הליך באופן בו מתעלמים משיקול הדעת המקצועי של עוה"ד, עלולה
24 לפגוע בלקוח.
25

26 101. הנתבעת לא עשתה כן, ובכך הפרה את חובת הזהירות, אולם הנזקים הנתבעים
27 אינם קשורים להפרה זאת, ולא הוכח כל קשר עובדתי, סיבתי או משפטי, בין כניעתה של
28 הנתבעת ללחצו של התובע, לכך כי איזון המשאבים לא הופר בסופו של יום, או לכך כי הגט
29 ניתן באיחור בשל סרבנות אשתו לשעבר של התובע. הדרישה להשבת מלוא שכה"ט ששולם
30 בהליך השלישי אשר נוהל, ראויה להידחות, שכן אין זה סביר לדרוש כי הייעוץ וההכנה
31 שהיו במקרה זה, יינתנו חינם אין כסף.
32

33 102. בהתאם אני מורה על דחיית התובענה.

בית משפט השלום בחיפה

ת"א 14-01-47656 טל נ' אוחנה

תיק חיצוני:

1

2

103. לאור התוצאה המעורבת (קיום חריגה מסטנדרט מקצועי ראוי, בהיעדר הוכחת

3

קשיים) איני עושה צו להוצאות.

4

5

6

ניתן היום, ו' חשוון תשע"ז, 07 נובמבר 2016, בהעדר הצדדים.

7

אפרים צ'זיק, שופט

8

9

10

11

